

ADVIES Nr. 2.049

Zitting van dinsdag 18 juli 2017

Voorontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen inzake veiligheidsverificaties

x x x

ADVIES Nr. 2.049

Onderwerp: Voorontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen inzake veiligheidsverificaties

Bij brief van 21 april 2017 heeft de heer K. Peeters, minister van Werk, het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een voorontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen inzake veiligheidsverificaties.

Het onderzoek van dat dossier werd toevertrouwd aan een ad-hocwerkgroep.

Op verslag van die werkgroep heeft de Raad op 18 juli 2017 het volgende advies uitgebracht.

x

x

x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 21 april 2017 heeft de heer K. Peeters, minister van Werk, het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een voorontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen inzake veiligheidsverificaties.

Uit de adviesaanvraag blijkt dat omwille van de constant evoluerende terroristische dreiging de bevoegde autoriteiten geconfronteerd worden met een stijgend aantal aanvragen om veiligheidsverificaties uit te voeren zonder hierbij over een structuur en een geëigende procedure te beschikken die het mogelijk maken aan de vraag tegemoet te komen. Het voorgelegde voorontwerp van wet brengt dus de nodige wettelijke wijzigingen aan om op een adequate manier aan deze toenemende vraag te voldoen.

Bovendien kan door een in het voorontwerp beoogde wijziging de veiligheidsverificatie voortaan ook uitgevoerd worden op een persoon die reeds een beroep, een functie, een opdracht of een mandaat uitvoert, die reeds de toegang tot lokalen, gebouwen of terreinen heeft, of die reeds een vergunning, een licentie of een toelating bezit.

Wegens de mogelijke gevolgen van een negatief veiligheidsadvies voor de arbeidsrelatie, met name op de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en de eventuele beëindiging ervan, wenst de minister van Werk het advies van de sociale partners over dat aspect in te winnen.

Het voorontwerp van wet werd in eerste lezing voorgelegd aan de ministerraad. De Raad van State heeft eveneens advies uitgebracht. Het is de bedoeling dat de tekst in tweede lezing door de ministerraad wordt aangenomen, voor de zomervakantie.

II. STANPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft het voorgelegde voorontwerp van wet aandachtig onderzocht. Hij heeft daarbij kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van vertegenwoordigers van de minister van Buitenlandse Zaken en de FOD WASO.

A. Inhoud van het voorgelegde voorontwerp van wet

De Raad stelt vast dat de twee door het voorontwerp van wet aangebrachte wijzigingen enkel betrekking hebben op de veiligheidsadviezen, aangezien die worden toegelaten voor een periode van 5 jaar teneinde toegang te verlenen tot een aantal gevoelige functies of terreinen, op basis van informatie in de databanken van de politie en inlichtingendiensten.

1. Het voorontwerp van wet voert in de eerste plaats een methodologie in om de toenemende vraag naar veiligheidsverificatie vanuit de privésector op uniforme wijze te filteren (nieuw artikel 22 quinquies). Die methodologie omvat 3 fasen:

Ten eerste voeren de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen die deel uitmaken van een activiteitensector op vraag van een administratieve overheid (top-downbenadering) of op eigen initiatief (bottom-upbenadering), een risicoanalyse uit binnen de eigen rechtspersoon. Die risicoanalyse evalueert of de uitoefening van een beroep, een functie, een opdracht of mandaat, de toegang tot lokalen, gebouwen of terreinen, of het bezit van een vergunning, een licentie of een toelating, door een niet geëigend gebruik, schade kan toebrengen aan één van belangen¹ vermeld in artikel 12, eerste lid van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen inzake veiligheidsverificaties.

Ten tweede wordt die risicoanalyse bezorgd aan de bevoegde administratieve overheid, die op basis daarvan en op basis van een dreigingsanalyse door het OCAD of de andere bevoegde diensten, een impactanalyse uitvoert.

Ten derde wordt het hele dossier doorgestuurd aan het College van de Nationale Veiligheidsoverheid (NVO), die de ontvankelijkheid ervan onderzoekt en beslist over de aanvraag gelet op de belangen bedoeld in artikel 12, eerste lid van de bovengenoemde wet van 11 december 1998.

¹ Het belang van de verdediging van de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied, van de militaire defensieplannen, van de vervulling van de opdrachten van de strijdkrachten, van de inwendige veiligheid van de Staat, met inbegrip van het domein van de kernenergie, en van het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde, van de uitwendige veiligheid van de Staat en de internationale betrekkingen, van het wetenschappelijk of economisch potentieel van het land of van elk ander fundamenteel belang van de Staat, van de veiligheid van de Belgische onderdanen in het buitenland of van de werking van de besluitvormingsorganen van de Staat, of tot uitvoering van de verdragen die België binden.

De bedoeling van die procedure is dat bijvoorbeeld ondernemingen die een activiteitensector of een federatie vormen, een overzicht opstellen van de soorten functies of toegangen die voor de sector gescreend moeten worden met het oog op de nationale veiligheid. Het gaat dus niet om de activiteitensectoren in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

De bevoegde administratieve overheden (in principe een FOD naargelang de betrokken sector) zullen voor elke "sector" bij koninklijk besluit worden aangeduid.

2. Het voorontwerp van wet bepaalt ook dat de veiligheidsverificatie voortaan ook door een persoon kan worden uitgevoerd die reeds een beroep, een functie, een opdracht of een mandaat uitvoert, die reeds toegang heeft tot lokalen, gebouwen of terreinen, of die reeds een vergunning, een licentie of een toelating bezit (nieuw artikel 22 quinquies/1).

De publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen moeten de individuele verificatieverzoeken aan de administratieve overheid bezorgen, opdat zij die centraliseert en goedkeurt vooraleer ze aan de NVO door te sturen.

De administratieve overheid moet de personen die vallen onder de toepassing van de aanvraag betreffende de verplichting tot het ondergaan van een veiligheidsverificatie, informeren.

De ONV moet haar met redenen omkleed veiligheidsadvies overmaken aan de administratieve overheid die hierom verzocht. Indien er een negatief advies verleend wordt, notificeert die administratieve overheid dat veiligheidsadvies, met redenen omkleed, aan de betrokken persoon en gelijktijdig, zonder mededeling van de motivatie, aan de werkgever van de betrokken persoon.

B. Standpunt van de Raad

Gelet op de huidige context van terreurdreiging is de Raad er zich van bewust dat er veiligheidsmaatregelen moeten worden getroffen voor een aantal situaties die problematisch kunnen worden. Hij kan dan ook de onderliggende dynamiek van het voorontwerp van wet onderschrijven.

Hij stelt evenwel vast dat het dispositief, zoals beschreven in het voorontwerp van wet, dat louter uit veiligheidsoverwegingen voortvloeit, niet genoeg rekening houdt met de impact op het bedrijfsleven, op het vlak van organisatie en dagelijks bestuur, alsook wat betreft de individuele en collectieve arbeidsrelaties. Een negatief advies van de Nationale Veiligheidsoverheid doet de kwestie rijzen met betrekking tot de uitvoering en eventuele beëindiging van de arbeidsovereenkomst, soms collectief, als het onmogelijk is om de betrokken werknemer(s) naar een andere werkpost te verplaatsen.

De Raad onderlijnt ook het dat er te weinig rekening wordt gehouden met de situatie van de onderaannemers en hun personeel en vestigt de aandacht op de eventuele complexe procedures doordat die onderaannemers uit verschillende sectoren kunnen komen.

Rekening houdend met alle aangehaalde moeilijkheden voor de werkgevers en de werknemers en op basis van het aangenomen dispositief zal de Raad in een tweede fase nagaan of er oplossingen gezocht moeten worden voor de problemen die de toepassing van dat dispositief zal teweegbrengen in de bedrijfswereld.

Gelet op de vragen die er nog zijn, vraagt de Raad tot slot om een evaluatie van het aangenomen dispositief, waaraan hij verzoekt deel te nemen. Die evaluatie dient betrekking te hebben op de praktische toepassing van het dispositief en op de gevolgen van de invoering ervan.

De Secretaris,

De Voorzitter,

J.-P. Delcroix

P. Windey